

Næstan bara nýggj valevni í Grønlandi

Meðan teir føroysku flokkarnir hava nógv av teimum somu fólkatingsvalevnunum sum fyri fyra árum síðani, fáa teir grønlandsku veljararnir næstan bara nýggj valevni at velja ímillum

Allir teir stóru flokkarnir í Grønlandi royna seg á fólkatingsvalinum hesaferð. Tað gjørdur teir eisini seinast, men av teimum, sum tá stillaðu upp, eru bara tvey nøvn eftir á valseðlinum hesaferð. Tey eru Doris Jakobsen á listanum hjá Siumut og Sofia Rossen hjá IA. Hini 14 valevnini stóðu ikki á seðlinum fyri fyra árum síðani. Tað sigur so eisini, at hvørgin av verandi tinglimum, Juliane Henningsen úr IA og Lars-Emil Johansen úr Siumut, stillar upp aftur.

Á fólkatingsvalinum í 2007 var valluttøkan í Grønlandi 63,2 prosent, sum var tað mesta síðani 1998. Tá var lítil munur á IA og Siumut, sum harafturímóti vóru langt framman fyri Demokratarnar og Atassut.



Sofia Rossen og Doris Jakobsen eru einastu valevni í Grønlandi, sum eisini stillaðu upp í 2007



Grundlógin skerjir valrættin

Danir, føroyingar og grønlandingar, sum búgva í útlondum, greiða sjáldan atkvøðu, tá fólkatingsval er. Tað er ikki rætt, sigur Danes Worldwide, sum er felag hjá donskum ríkisborgarum, ið búgva uttan fyri ríkið

Av teimum umleið 150.000 dønunum, føroyingunum og grønlandingunum, sum búgva uttanlands, eru tað bara umleið 50.000, sum atkvøða, tá fólkatingsval er. Tað skrivar Politiken.

Sambært Danes Worldwide liggur trupulleikin í vallógini og grundlógin. Grundlógin sigur, at bara tey, sum búgva í ríkinum, hava atkvøðurætt. Men hendan skipanin er avdalað

og harafturat ódemokratisk, heldur felagið. Í vallógini stendur, at fólk, sum flyta heim aftur innan tvey ár, kunnu atkvøða. Men so er ein rúgva av undantøkum fyri eitt nú fólk í útbúgving og diplomatar.

Danes Worldwide vísir á, at hini Norðurlondini eru meiri frælslynt enn Danmark, tá tað snýr seg um valrætt. Í Svøríki og Finnlandi hava fólk val-

rætt, so leingi tey hava ríkisborgararætt, og í Íslandi og Noregi missa fólk ikki atkvøðurættin, fyrr enn tey hava búð ávíkavist 8 og 10 ár uttanlands.

Sambært Politiken eru fleiri danskir flokkar fyri at endurskoða vallógina og kanska eisini grundlógina, men landsins størsti flokkur, Sosialdemokratarnir, er ímóti at broyta galdandi reglur, skrivar blaðið.

Regnið kann avgera valið

Summarið hevur verið óvanliga vátt í Danmark, og sambært forsagnunum hjá veðurstovuni verður 15. september einki undantak í so máta. Tað kann fáa avgerandi ávirkan á valúrslitið

-Fólk, sum búgva úti á landinum í Danmark, eru von við regn, og tey setast ikki aftur valdagin, bara tí at tað regnar, men fara á vakstaðið at seta krossin. Tey, sum búgva í stórbýnum, og sum skulu biðja eftir bussinum ella súkla í oysandi regni fyri at koma á valstaðið, hava lættari við at lata valið fara og at sita við hús.

Tað sigur valgranskarin Johannes Andersen, sum arbeiðir á lærda háskúlanum í Ålborg. Hann leggur afturat, at regnið kann fáa avgerandi ávirkan á valið, tí vanliga atkvøða bygda fólk fyri teimum bláu og býarfólk



fyri teimum reyðu.

-Verður regn valdagin, fer tað at geva teimum borgarligu ein lítlan fyrirun, tí teirra veljarar eru ikki so skjóttir at setast aftur, bara tí at tað regnar, sigur Johannes Andersen.

Og okkurt bendir á, at flokkarnir eiga at taka veðrið í álvara. Mívhael

Christiansen, sum er vaktleiðari á donsku veðurstovuni, sigur, at tað er meiri enn 50 prosent sannlíkt, at tað fer at regna tann 15. september, ikki samregn, men ælaveður.

Sostatt kundi okkurt bent á, at veðurguðarnir ætla sær at rætta teimum borgarligu eina hjálpanði hond.